

Качества на докторската програма *Методика на обучението по математика*

Емилия Великова

Abstract: Characteristics of the PhD program in Methods of Instruction in Mathematics

The papers presents the main characteristics of this doctoral program of the University of Ruse – motives, goals, main tasks, expectations, technical and information equipment, results of the PhD students.

Key words: PhD program, Methods of Instruction in Mathematics

ВЪВЕДЕНИЕ

Основната цел на Русенския университет „Ангел Кънчев“ е развитието и утвърждаването на Университета като значима регионална и национална образователна и научноизследователска институция, и превръщането му в неразделна част на европейското образователно и научноизследователско пространство [14].

Основната цел на обучението в докторската програма *Методика на обучението по математика*, свързана с изпълнението на мисията на Университета, е подготовка на висококвалифицирани специалисти и изследователи в областта на методиката на обучението по математика и осигуряване на условия за качествена научна, изследователска и организационно-управленческа дейност в областта на образованието.

Статията представя основните характеристики на подготовката и обучението на докторанти по докторската програма *Методика на обучението по математика* в Русенския университет „Ангел Кънчев“.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Мотиви за подготовка и обучение на докторанти в докторската програма

Мотивите на Русенския университет „А. Кънчев“, Факултет *Природни науки и образование*, Катедра *Математика* и Катедра *Педагогика, психология и история* за стимулиране обучението на докторанти по тази програма са следните.

Първо, обучението по докторската програма е тясно свързано с актуалните цели, заложиени в:

- 1) Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г. [9];
- 2) Европа 2020, Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж [5];
- 3) Стратегическата рамка за европейско сътрудничество в образованието и обучението „Образование и обучение 2020“ [16];
- 4) Политика на сближаване 2014-2020 на Европейския съюз, Инвестиране в растеж и работни места [15];
- 5) Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014-2020 [10];
- 6) Национален план за изпълнение на дейностите по Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020) [7];
- 7) Национална квалификационна рамка на Република България - референтно ниво 8 за знания, умения и компетенции [8, с. 16-18];
- 8) Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот, Европейска комисия „Образование и култура“ и Комисия на Европейските общности [6];
- 9) Национална стратегия за учене през целия живот 2014-2020 [11] и др.

Второ, обучението по докторската програма отговаря на нуждата от качествено обучение на специалисти, които:

- 1) да участват в обучението на ученици, студенти, възрастни хора и обучители;
- 2) да въвеждат нови методи и добри практики в учебния процес по математика;
- 3) да осъществяват теоретични и експериментални изследвания в условията на съвременното европейско пространство на висшето образование;
- 4) да съдействат за:
 - ◆ повишаване степента на овладени знания, умения, компетенции и компетентности на обучаваните;
 - ◆ промяна на качеството на резултатите, отчетени от международните изследвания SABER, TALIS, TALIS, PIRLS, PISA и др.

Трето, образователната и научна степен „доктор“ е необходима база за привличане на млади кадри в Университета и за тяхното кариерно развитие. Шестима студенти, завършили специалността *Педагогика на обучението по математика и информатика* към Факултет *Природни науки и образование*, са издържали конкурси за асистиенти в Университета, като двама от тях се обучават в докторската програма.

Четвърто, докторската програма е естествено продължение, трета степен на обучение след:

- 1) **образователно-квалификационна степен “магистър”**:
 - ◆ *Информационни и образователни технологии*;
 - ◆ *Информационни технологии в обучението по математика и информатика*от акредитираното професионално направление 1.3. *Педагогика на обучение по ...*, с оценка 9.30 (девет цяло и тридесет стотни), 2014 г.;
- 2) **образователно-квалификационна степен “бакалавър”**,
 - ◆ *Педагогика на обучението по математика и информатика*от акредитираното професионално направление 1.3. *Педагогика на обучение по ...*, с оценка 9.30 (девет цяло и тридесет стотни), 2014 г.;
- ◆ *Начална училищна педагогика и чужд език*;
- ◆ *Предучилищна и начална училищна педагогика*
от акредитирано професионално направление 1.2. *Педагогика*, с оценка 9.05 (девет цяло и пет стотни), 2013 г.

В учебните планове на тази специалности съществено място заемат модули от методически/практически дисциплини, като хоспетиране, текуща/стажанска/преддипломна педагогическа практика, държавни теоретични/практико-приложни изпити и защити на дипломни работи, чиято основна научна област или част от нея е методиката на обучението по математика.

83% от докторантите по докторската програма са завършили ОКС „бакалавър“ и/или ОКС „магистър“ във Факултет *Природни науки и образование*.

Пето, съществува необходимост от специалисти с тази образователна и научна степен, които да участват активно като преподаватели в обучението на студенти от инженерните и икономическите специалности на Университета, както и от специалност *Финансова математика*, професионално направление 4.5. *Математика*, акредитирано с „положителна“ оценка, 2013 г.

Основни задачи на докторската програма

Основните задачи на докторската програма *Методика на обучението по математика*, определени в *Квалификационната характеристика*, се отнасят до формиране и развиване на интелектуални качества и практически умения:

- 1) овладяване на комплекс от интердисциплинарни, многостранни знания, умения и компетенции в областите, свързани с докторската програма:

- методика, математика, педагогика, информатика, информационни и комуникационни технологии, психология и др.;
- 2) изграждане на умения за използване на теоретичните знания, причинно-следствените и интердисциплинарните връзки при задълбочен научен анализ и решаване на конкретен теоретичен и практически проблем;
 - 3) формиране на компетентности за използване на оригинални научни трудове и за осъществяване на теоретични и педагого-психологически експериментални изследвания върху различни образователни явления (формулиране на хипотеза, създаване на експериментална среда, анализ и синтез на резултатите, потвърждаване или отхвърляне на хипотезата, моделиране и симулиране);
 - 4) овладяване на знания върху резултатите от най-новите качествени теоретични и експериментални изследвания в областите, свързани с докторската програма;
 - 5) развиване на творческите способности и професионалните умения на докторанта за успешно реализиране на самостоятелна научноизследователска, преподавателска и експертна дейност;
 - 6) формиране и развиване на умения за учене през целия живот, умения за прилагане на специфични методи и стратегии в обучението по математика;
 - 7) усъвършенстване владенето на чужд език за осигуряване на лична информационна осведоменост и улесняване професионалните контакти с учени от световното образователно и научно пространство;
 - 8) формиране на професионални компетенции и конкурентоспособност.

Други основни задачи, които произтичат от основната цел на обучението, са:

- 1) Подбор на кандидати за докторанти в съответствие с научните направления, развивани в обучаващите звена, от специалисти, завършващи магистърските програми *Информационни и образователни технологии*, *Информационни технологии в обучението по математика и информатика*, както и от специалисти от други сфери на публичния и частния сектор, свързани с образованието;
- 2) избор на тема за докторски труд, произтичащ от потребностите на потребителите на кадри, бизнес средите, образователните институции, консултантски центрове, и в съответствие с интересите на докторантите;
- 3) разработване на индивидуалния план за работа на всеки докторант с отчитане спецификата на изследователската работа в областта на педагогическите и математическите науки;
- 4) организиране и провеждане на високо равнище на обучение по задължителните и избираемите дисциплини от Гриповия учебен план;
- 5) включване на докторанти в проекти на Фонд „Научни изследвания“ към Русенския университет, в европейски програми за мобилност, в национални и международни проекти;
- 6) осигуряване на необходимата материална и информационна обезпеченост на работата на докторантите в съответната катедра;
- 7) осигуряване на високо квалифицирано ръководство и консултации за научноизследователската работа на докторантите и стимулиране на тяхната публикационна активност.

Очаквани ползи от обучението по докторската програма

Очакваните ползи от реализирането на докторската програма съответстват на основните мотивационни фактори. Други ползи са:

- 1) осигуряване на възможности за научно и професионално израстване на академическия състав на *Университета и Факултета*;

- 2) осигуряване на перспективи за научно развитие за акредитираните от *Националната агенция за оценяване и акредитация* специалности и магистърски програми, свързани с докторската програма, като например, *Педагогика на обучението по математика и информатика, Информационни и образователни технологии, Информационни технологии в обучението по математика и информатика*, както и на другите специалности в рамките на университета и извън него;
- 3) осигуряване на приемственост чрез подготовка и селекция на преподавателски кадри в областите методика на обучението по математика, математика и педагогика;
- 4) осигуряване на условия за професионално израстване в училищната образователна система и свързаните с нея институции или във фирми;
- 5) поддържане високо ниво на информираност относно съвременните концепции в областите, които обхваща докторската програма;
- 6) подпомагане развитието на научноизследователската и експертна дейност в областта на докторската програма;
- 7) разширяване на възможностите за създаване и разпространение на нови и оригинални научни продукти.

Осигуреност на докторската програма с материални и информационни ресурси

Докторантите по докторската програма *Методика на обучението по математика* са шестима. Те разполагат с необходимите материални и информационни условия за провеждане на продуктивна научноизследователска, творческа и експериментална педагого-психологическа дейност:

- 1) кабинети с компютърни системи, лаптопи, мултифункционални устройства, проектори и др.;
- 2) лаборатории със специфична среда, каквито са базовите училища, или със специализиран и лицензиран софтуер Adobe® Dreamweaver® CS6, Adobe® Flash® Professional CS6, Adobe® Premiere® Pro CS6, Adobe® Photoshop CS6 и др., каквито са:
 - ◆ *Студентската учебно-изследователска лаборатория по математика, информатика и лингвистика към Факултет Природни науки и образование*, създадена по проект от Фонд „Научни изследвания“ с ръководител доц. д-р Емилия Великова;
 - ◆ *Учебно-изследователската лаборатория по компютърни игри*, създадена по проект от Фонд „Научни изследвания“ с ръководител проф. д-р Маргарита Теодосиева;
 - ◆ *Учебно-изследователска лаборатория по цифрова фотография и обработка на изображения*, създадена по проект с Bodymetricsltd, London с ръководител доц. д-р Цветомир Василев;
 - ◆ *Учебно-изследователска лаборатория по информационни технологии*, създадена към Катедра *Информатика и информационни технологии*.

Информационното осигуряване се осъществява чрез:

- 1) официалния сайта за докторанти на Русенския университет <http://www.uni-ruse.bg/education/phd> [13];
- 2) Центъра за докторанти <http://phdcenter.uni-ruse.bg> [20];
- 3) Виртуалния инфоцентър за докторанти <http://phd-center.bvu-bg.eu/index.php> [1] с Виртуална библиотека <http://phd-center.bvu-bg.eu/index.php?Cmd=vlib> [2], която включва 18 учебни пособия за фундаментална подготовка (<http://phd-center.bvu-bg.eu/index.php?Cmd=vlib>, [19]);

- 4) Университетската библиотеката, която осигурява достъп до над 15000 пълнотекстови списания в он-лайн режим в областта на хуманитарните и естествените науки чрез лицензни информационно-търсещи системи, които са сред най-използваните в света. Нейният библиотечен фонд е:
- ◆ 413880 тома към 01.01.2013 г., от които 75501 тома са в областите математика, информатика, методика на обучението по математика, методика на обучението по информатика и информационни технологии, и естествените науки;
 - ◆ 416822 тома към 01.01.2014 г., от които 76676 тома са в областите математика, информатика, методика на обучението по математика, методика на обучението по информатика и информационни технологии, и естествени науки и 75107 тома са в областта на хуманитарните науки;
 - ◆ научни списания в областта на докторската програма: *Наука, образование, култура, Педагогически новости, Управление и образование, Е и М Еврообразование, Bulgarian Journal of Science and Education Policy*, *До школно воспитание, Началная школа, Образование, Университетски преглед, International journal of E-Learning, Педагогика, Стратегии на образователната и националната политика, Дом, дете, детска градина, Посоки, Професионално образование, Образование и кариера* и др.

Библиотеката разполага със сборници и годишници на Русенския университет и на други висши училища, със сборници от национални и международни форуми на български и чужди езици.

Чрез сайта (<http://www.uni-ruse.bg/centers/UB>) [17], библиотеката осигурява достъп до електронни каталози и научноинформационни и учебни ресурси, като: *EBSCO Publishing, Springerlink, Ovid Technologies/Inspec, Реферативни журнали на ВИНИТИ, Directory of Open Access Journals*;

- 5) специализираната литература на обучаващото звено;
- 6) университетската инфосистема "Публикации" (<http://publications.uni-use.bg/index.php?cmd=loginScreen>) [18];
- 7) националният абонамент за електронните каталози на ScienceDirect, Scopus, ISI Web of knowledge, направен от Министерството на образованието и науката;
- 8) чуждестранните университетски библиотеки и големите електронни библиотеки, до които преподавателите и докторантите имат достъп по време на специализации в чужбина;
- 9) собствените информационни масиви от статии и книги в електронен вид, които се създават по различни програми, международни проекти или лични контакти;
- 10) публикациите на световно известни международни конгреси и конференции.

На съвременния етап от развитието на информационното общество при обогатяване на учебния материал, основна роля се отрежда на непрекъснатото актуализиране и разширяване в световен мащаб на литературните източници и специализираните бази данни с осигурен достъп. Във връзка с това, ориентацията във Факултет *Природни науки и образование* е към новаторски практики, които водят до съществени подобрения в достъпа до международни научни бази данни. Тази дейност се осъществява чрез постоянно проучване на:

- 1) теоретични изследвания, експериментални резултати, научно-приложни постижения, публикувани в:
- ◆ статии в научни списания;
 - ◆ издания на научни конференции;

- ◆ монографии, книги и др.
- 2) резултати от:
 - ◆ национални научноизследователски проекти;
 - ◆ международни научноизследователски проекти.

Изпълнението на задачата включва още поддържане и разширяване на международните отношения с учени от университети в чужбина. За периода 2009 г. + 2014 г. са сключени:

- 1) повече от 60 споразумения с европейски университети по програма *LLL Erasmus* и *LLL Erasmus+*;
- 2) 10 договора с 48 европейски университета по международната мрежа *Интерактивни методи за обучение и изучаване на математика и информатика (Active Methods in Teaching and Learning Mathematics and Informatics)* за академично сътрудничество по *Централноевропейската програма за обмен в университетското образование на Министерствата на образованието на централноевропейските държави - CEEPUS CIII-HU-0028 (Central European Exchange Program for University Studies, International network)*, координатор доц. д-р Емилия Великова; *Мрежата е награждавана два пъти за високи постижения: през 2008 г. от Централния CEEPUS офис на Европейската комисия, Австрия и през 2013 г. от Министерството на образованието и науката на Унгария;*
- 3) 4 рамкови договора за съвместни научни и образователни дейности с университети от САЩ, Естония, Румъния, Словакия.

Таблица 1 представя по години осигурените 657 мобилности, 3885 човекомесеца, за ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“ по програма *LLL Erasmus* за Факултет *Природни науки и образование*.

Таблица 1. Осигурена мобилност за ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“

Брой мобилности	Брой човекомесеци	Период
71	407	2008-2009
75	459	2009-2010
90	549	2010-2011
91	559	2011-2012
140	837	2012-2013
77	438	2013-2014
113	636	2014-2021
Общо 657	Общо 3885	

За новия период 2014 г. + 2011 г. на програмата *LLL Erasmus* + са осигурени 113 мобилности, 636 човекомесеца, от които 50 (44%) мобилности, 274 (43%) човекомесеца, са за докторанти по *Методика на обучението по математика, Методика на обучението по информатика и информационни технологии, Теория на възпитанието и дидактиката, Математика и Информатика*.

Възможностите за публикации, които Университетът осигурява са:

- 1) **Докторантско-студентката научна сесия** (секция *Математика и информатика, секция Педагогика и психология*), която се провежда ежегодно през м. май;

- 2) **Научната конференция** на Русенския университет "А. Кънчев" и Съюза на учените – Русе, която се провежда ежегодно в навечерието на Деня на народните будителите; секция *Математика и физика*, секция *Информатика*, секция *Педагогика и психология*.

Резултатите се публикуват на хартиен и електронен носител, а също и в сайта на конференцията (<http://conf.uni-ruse.bg/bg/>) [12]. Докладите със значими приноси, след допълнително рецензиране, се публикуват безплатно и в списание **Известия на Съюза на учените – Русе**, Серия 5: *Математика, информатика и физика*, отговорен редактор доц. д-р Цеца Рашкова, което се издава вече на английски език.

Оригинални доклади на докторантите се публикуват и в годишното научно списание **Педагогически новости (Pedagogical Innovations)** с гл. редактор доц. Йорданка Факирска <http://pedagogicnews.uni-ruse.bg/> [3].

Научно-методичните семинари на обучаващите катедри, Катедра *Математика* и Катедра *Педагогика, психология и история*, са среда за обучение, за изява и подпомагане на научната дейност на докторантите. В семинарите са участвали 28 чуждестранни преподаватели от 11 държави: *Англия, Белгия, Испания, Румъния, Русия, Естония, САЩ, Унгария, Турция, Украйна и Полша*.

Постигнати резултати от докторантите

Периодите за изпълнение на индивидуалните планове на шестимата докторанти по докторската програма *Методика на обучението по математика* не са приключили. Постигнатите резултати до момента са:

- 1) 40 публикации, от които 29 в България и 11 в чужбина (табл. 2);

Таблица 2. Брой публикации на докторантите

	Година	Учебници	Учебни пособия	Статии	Доклади	Общо
в България	2010				1	1
	2011			1		1
	2012			2	2	4
	2013	1	2	6	6	15
	2014			4	4	8
Общо		1	2	13	13	29
в чужбина	2010				2	2
	2011				1	1
	2012			2		2
	2013			1		1
	2014			2	3	5
Общо				5	6	11
ОБОБЩЕНИ ДАННИ		1	2	18	19	40

- 2) 20 специализации по програма CEEPUS и програма *LLL Erasmus* (табл. 3);

Таблица 3. Брой специализации на докторантите в периода 2009 ÷ 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
ОБЩО	3	3	4	4	6

- 3) Участия в много национални и международни форуми, някои от които са:
- ◆ Научен семинар „Синергетичен модел на професионално-практическата подготовка на студентите за модернизация на висшето

- педагогическо образование” с чуждестранно участие, 2012 г., Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, ръководител проект: проф. д-р Даринка Гълъбова.
- ◆ Експериментално изследване със студенти по проект „Създаване на студентска учебно-изследователска лаборатория по математика, информатика и лингвистика, фонд „Научни изследвания“, Русенски университет, ръководител проект: доц. д-р Емилия Великова.
 - ◆ Управление на студентски практики като академичен наставник по проект Студентски практики, Оперативна програма Развитие на човешките ресурси, съфинансирана от Европейския социален фонд на ЕС, ръководител: проф. д-р Велизара Пенчева, Зам.-ректор.
 - ◆ Обучение по тематики на проект «Усъвършенстване на системата за управление в Русенския университет за осигуряване на прозрачност и ефективност», ръководител: проф. д-н Христо Белолев, Ректор.
 - ◆ Разработване на модели към дисертационното изследване, проект „Създаване и изследване на математически и образователни модели, базирани на иновативни информационни технологии“, фонд „Научни изследвания“, ръководител: доц. д-р Емилия Великова.
 - ◆ Обучение по проект «Развитие на електронните форми на дистанционно обучение в Русенския университет», ОП „Развитие на човешките ресурси“, ръководител: проф. д-р Ангел Смиркаров, Зам.-ректор.
 - ◆ *Intensive Summer School in Mathematics Education*, обучение на чуждестранни студенти по Program CEEPUS, мрежа *Интерактивни методи за обучение и изучаване на математика и информатика*, Faculty of Mathematics and Informatics, “Babes Bolyai” University of Cluj-Napoca, May, 2014.
 - ◆ Intensive Summer School in Mathematics Education, лекции, Program CEEPUS, University of Miskolc, Sárospatak, Hungary, 2012.
 - ◆ Intensive Summer School in Mathematics, лекции по Program CEEPUS, Baia Mare, Technical University of Cluj-Napoca, Romania, 2011.
 - ◆ International Intensive course *Application of Information Technologies in Mathematics*, Technical University of Civil Engineering Bucharest.
 - ◆ The 7th Conference *History of Mathematics & Teaching Mathematics*, 23-27 May, 2012, Sárospatak Hungary.
 - ◆ 8th International Conference *History of Mathematics & Teaching of Mathematics/ Mathematics – a Common Language for Europe for a Thousand Years*, 21st – 25th May, 2014, Cluj-Napoca, Romania.
 - ◆ Международен проект за он-лайн обучение Danube Networkers Lectures (DALEC 2), Germany, Serbia, Romania, Bulgaria, 2013, Baden-WuttembergStiftung, Germany, 2014.
 - ◆ Разработени учебни пособия по проект *Нагледна геометрия* на Московския държавен университет „М. В. Ломоносов“ и на Северния (Арктически) федерален университет „М. В. Ломоносов“, Русия.
 - ◆ „Етно-академия за образователна интеграция“ 2013/14 г, Русе.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В Русенския университет „А. Кънчев“, Факултет *Природни науки и образование*, Катедра *Методика* и Катедра *Педагогика, психология и история* е създадена подходяща техническа, информационна, научна, образователна и експериментална среда за качествена подготовка и обучение на докторанти от докторската *Методика на обучението по математика*.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Виртуалния инфоцентър за докторанти <http://phd-center.bvu-bg.eu/index.php> (септември 2014 г.)
- [2] Виртуална библиотека на Виртуалния инфоцентър за докторанти <http://phd-center.bvu-bg.eu/index.php?Cmd=vlib> (септември 2014 г.)
- [3] Годишно научно списание *Педагогически новости (Pedagogical Innovations)* <http://pedagogicnews.uni-ruse.bg/>, гл. редактор доц. д-р Й. Факирска (септ. 2014)
- [4] *Докторантско-студентка научна сесия* (секция *Математика и информатика*, секция *Педагогика и психология*), <http://conf.uni-ruse.bg/bg/?cmd=dPage&pid=sns-proceedings> (септември 2014 г.)
- [5] Европа 2020, Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, Съобщение на Европейската комисия, 2010. 39 с.
- [6] Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот, Европейска комисия, ГД Образование и култура, 2009. 20 с.
- [7] Национален план за изпълнение на дейностите по Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014-2020, 2014. 19 с.
- [8] Национална квалификационна рамка на РБ, референтно ниво 8 за знания, умения и компетенции, РМС № 96/02.02.2012 г., 2012. 18 с.
- [9] Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г., 2013. 43с.
- [10] Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014-2020, МОН, 2014. 63 с.
- [11] Национална стратегия за учене през целия живот 2014-2020, МОН, 2014. 67с.
- [12] *Научна конференция* на Русенския университет "Ангел Кънчев" и на Съюза на учените Русе <http://conf.uni-ruse.bg/bg/?cmd=dPage&pid=proceedings> (септ. 2014)
- [13] Официален сайта за докторанти на Русенския университет <http://www.uni-ruse.bg/education/phd> (септември 2014 г.)
- [14] Официален сайта на Русенския университет „А. Кънчев“ <http://www.uni-ruse.bg/university/mission> (септември 2014 г.)
- [15] Политика на сближаване 2014-2020 на Европейския съюз, Инвестиране в растеж и работни места, Служба за публикации, 2011. 20 с.
- [16] Стратегическата рамка за европейско сътрудничество в образованието и обучението „Образование и обучение 2020“ (http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_bg.htm) (септември 2014 г.)
- [17] Университетска библиотека – достъп до електронни каталози и ресурси (<http://www.uni-ruse.bg/centers/UB>) (септември 2014 г.)
- [18] Университетската информационна система “Публикации”, (<http://publications.uni-ruse.bg/index.php?cmd=loginScreen>) (септември 2014 г.)
- [19] Учебни пособия (18) за фундаментална подготовка на докторантите (<http://phd-center.bvu-bg.eu/index.php?Cmd=vlib>) (септември 2014 г.)
- [20] Център за докторанти <http://phdcenter.uni-ruse.bg> (септември 2014 г.)

За автора:

Доц. д-р Емилия Великова, Катедра *Математика*, Факултет *Природни науки и образование*, Русенски университет „Ангел Кънчев“, @mail: evelikova@uni-ruse.bg, тел.: +359/885 635 874